

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: هوش زبانی کلامی

تاریخ آزمون:

۱ کلمات زیر با کدام کلمه کامل می‌شود؟

رستم - سهراب - ؟

۱ رودکی

۲ آقا محمد خان قاجار

۳ آرش کمانگیر

۴ فردوسی

۲

حمید، رضا، علی، حسین و مهدی روی نیمکتی در پارک نشسته‌اند، می‌دانیم که:

نفر اول از سمت راست حمید نیست. نفر اول از سمت چپ رضا نیست.

علی در هیچ‌یک از دو سر نیمکت نیست. حسین در سمت راست رضاست ولی لزوماً کنار او نیست.

مهدی کنار حمید نشسته است. با این شرایط، نخستین نفر از سمت راست چه کسی است؟

۱ حسین

۲ حمید

۳ مهدی

۴ نمی‌توان قطعی گفت

۳

با جابه‌جایی حرف‌های «نالگی» نام یک ..... ایجاد می‌شود؟

۱ استان

۲ کشور

۳ اقیانوس

۴ شهر

۴

با جابه‌جا کردن حروف در کدام حالت نام پرنده‌ای ساخته می‌شود؟

۱ ی، م، ر، ق

۲ ی، پ، ز، ل، ن، و، گ

۳ و، ه، ک، س

۴ ی، و، م، ن، م

۵

کدامیک از ابیات زیر با مفهوم عبارت زیر تناسب ندارد؟

«من از این حرکت نامناسب پشیمان گشته‌ام، وقتی پشیمانی سودی ندارد.»

۱ پشیمانی آن‌که نداردش سود

که برخیزد از بوم آباد دود

۲ که تندی پشیمانی آردت به بار

تو در بوستان تخم تندی مکار

۳ پشیمان شد از کار و گفتار خویش

تبه دید از آن کار بازار خویش

۴ از آن آتش برآمد دودت اکنون

پشیمانی ندارد سودت اکنون

۶

کلمه بعدی چیست؟

اکبر - ربا - آب‌رنگ - .....

۱ گندم

۲ گوجه

۳ گردن

۴ گوسفند

۷

متضاد واژه «انقباض» کدام گزینه است؟

۱ انسداد

۲ انعطاف

۳ انکسار

۴ انبساط

۸

اگر حروف زیر را به‌عکس ترتیب الفبایی آنها مرتب کنیم، چه حرفی در مرتبه چهارم قرار می‌گیرد؟

ش ک ق ر ع م

۱ ک

۲ ق

۳ ش

۴ ع

۹

کدام گزینه برای ادامه فهرست مناسب‌تر است؟

تهران - یاسوج - استانبول - ؟

۱ قوچان

۲ مازندران

۳ افغان

۴ عراق

۱۰ مفهوم شعر زیر، با کدام گزینه ارتباط معنایی کمتری دارد؟

«قناعت توانگر کند مرد را - خبر کن حریص جهان گرد را»

۱ چشم تنگ مرد دنیا دوست را / یا قناعت پر کند یا خاک گور

۲ چو حافظ در قناعت کوش و از دنیای دون بگذر / که یک جو متت دونان، دو صد من زر نمی‌ارزد.

۳ ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم / با پادشه بگوی که روزی مقدر است.

۴ چون خاک، پایمال مشو از برای زر / زر بی وفاست، صرف مکن جان برای او

* در هر یک از سؤال‌های زیر دو ضرب‌المثل آمده است و در هر گزینه دو حرف دیده می‌شود که حرف سمت راست برای ضرب‌المثل اول و حرف سمت چپ برای ضرب‌المثل دوم است؛ در کدام گزینه در ضرب‌المثل‌های مورد نظر تعداد حروف سمت چپ بیش‌تر از سمت راست است؟

۱۱ دست بالای دست بسیار است. عقل سالم در بدن سالم است.

۱ د س ۲ س ل

۳ ی م ۴ ت د

۱۲ هر که بامش بیش، برفش بیشتر. هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد.

۱ ش ن ۲ ر ی

۳ ب ا ۴ ی ه

۱۳ کدام بیت با ضرب‌المثل زیر ارتباط معنایی ندارد؟

«هر که نان از عمل خویش خورد / منت حاتم طایی نبرد»

۱ با مایه‌ی خود بساز و چون بی‌هنران / سرمایه‌ی بی‌عاریت مخواه از دیگران

۲ با کمال احتیاج از خلق استغنا خوش است / با دهان تشنه مردن بر لب دریا خوش است.

۳ ثوابت باشد ای دارای خرمن / اگر رحمی کنی بر خوشه‌چینی

۴ قناعت سر افرازد ای مرد هوش / سر پر طمع بر نیاید ز دوش

۱۴ در کدام گزینه، کلمه‌ی داخل کمانک دارای حرفی است که در کل بیت دیده نمی‌شود؟

۱ ز خاک آفریدنت خداوند پاک پس ای بنده افتادگی کن چو خاک (تخفیف)

۲ حریص و جهان‌سوز و سرکش مباش ز خاک آفریدنت، آتش مباش (مسلمان)

۳ چو گردن کشد آتش هولناک به بیچارگی تن بینداخت خاک (چاره‌اندیشی)

۴ چو آن سرافرازی نمود، این کمی از آن دیو کردند، از این آدمی (سرزمین)

۱۵ عبارت «تو خوبی می‌کن و در دجله انداز» با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟

۱ در دسر روزگار قسمت هر کس بود هر که توانگر بود در دسرش بیشتر

۲ هر که به نیکی عمل آغاز کرد نیکی او روی بدو باز کرد

۳ نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد

۴ نیست بازی کار حق خود را ماز آن‌چه بردیم از تو باز آریم باز

۱۶ «در روزهای قبل از عید نوروز، به علت خرید بیش‌تر مردم، قیمت کالاها افزایش می‌یابد و همچنین به همین علت، تعداد کالاها کاهش می‌یابد» با توجه به عبارت بالا کدام گزینه صحیح است؟

۱ در تابستان با کمبود کالا مواجه هستیم. ۲ در پاییز قیمت کالاها افزایش می‌یابد.

۳ هرچه از بهار به سمت تابستان می‌رویم، قیمت کالاها افزایش می‌یابد. ۴ هرچه از اسفند به سمت فروردین می‌رویم، کمبود کالا، بیش‌تر می‌شود.

۱۷) گاهی شاعر یا نویسنده برای اثر بخشی بیشتر شعر یا نوشته خود، از زبان موجودات و اشیاء سخن میگوید و رفتار انسان‌ها را به آن‌ها نسبت می‌دهد. به این کار «شخصیت‌بخشی» می‌گویند. با توجه به این توضیحات، در بیت «گل بخندید و باغ شد پدرام، ای خوشا این جهان بدین هنگام، ...

- ۱) شخصیت‌بخشی وجود ندارد، چون شاعر از زبان موجودات و اشیاء سخن نگفته است.
 ۲) شخصیت‌بخشی وجود ندارد، چون شاعر رفتار انسانی را به اشیاء و موجودات نسبت نداده است.
 ۳) شخصیت‌بخشی وجود دارد و در عبارت «گل بخندید» این آرایه به کار رفته است.
 ۴) شخصیت‌بخشی وجود دارد و در عبارت «ای خوشا این جهان» این آرایه به کار رفته است.

۱۸) کلمه‌ی پنج حرفی به معنای «شکار یا حیوانی را شکار کنند.» با کدام کلمه حروف مشترک کمتری دارد؟

- ۱) هجوم   ۲) مراجعه   ۳) مجروح   ۴) مهاجرت

با توجه به شعر زیر، به سؤالات پاسخ دهید:

باد سرد، آرام بر صحرا گذشت	سبزه‌زاران، رفته رفته زرد گشت
تک درخت نارون، شد رنگ رنگ	زرد شد آن چتر شاداب قشنگ
برگ برگ گل به رقص باد ریخت	رشته‌های بیدبُن از هم گسیخت
چشمه کم کم خشک شد، بی آب شد	باغ و بستان، ناگهان در خواب شد
کرد دهقان، دانه‌ها در زیر خاک	کرد کوته، شاخه‌ی پیچان تاک
فصل پاییز و زمستان می‌روید گیاه	چشمه جوشد، آب می‌افتد به راه
از زمین خشک، می‌روید گیاه	چشمه جوشد، آب می‌افتد به راه
برگ نو آرد، درخت نارون	سبز گردد، شاخساران کهن
گل بخندد، بر سر بوته‌ها	پُر کند بوی خوش گل، باغ را
باز می‌آید، پرستو، نغمه‌خوان	باز می‌سازد در اینجا آشیان
از زمین خشک، می‌روید گیاه	چشمه جوشد، آب می‌افتد به راه

۱۹) اگر بخواهیم مصراع‌های زیر را براساس حرف اول به ترتیب حروف الفبا مرتب کنیم، کدام مصراع در جایگاه پایانی قرار می‌گیرد؟

- ۱) مصراع دوم بیت دوم   ۲) مصراع دوم بیت پنجم   ۳) مصراع اول بیت ششم   ۴) مصراع اول بیت نهم

۲۰) در کدام بیت حرفی وجود دارد که در هیچ‌کدام از ۹ بیت دیگر دیده نمی‌شود؟

- ۱) بیت اول   ۲) بیت سوم   ۳) بیت هفتم   ۴) بیت دهم

۲۱) تعداد حرف «د» در کدام دو بیت یکسان است؟

- ۱) بیت اول و بیت دوم   ۲) بیت سوم و بیت ششم   ۳) بیت چهارم و بیت هشتم   ۴) بیت پنجم و بیت دهم

۲۲) چهاردهمین حرف بیت سوم حرف شروع کدام مصراع است؟

- ۱) مصراع دوم بیت سوم   ۲) مصراع اول بیت چهارم   ۳) مصراع اول بیت هفتم   ۴) مصراع دوم بیت دهم

۲۳) در بیت پنجم چند حرف بیشتر از دو بار آمده است؟

- ۱) ۶   ۲) ۷   ۳) ۸   ۴) ۹

* در هر یک از سؤال‌های زیر دو ضرب‌المثل آمده است و در هر گزینه دو حرف دیده می‌شود که حرف سمت راست برای ضرب‌المثل اول و حرف

سمت چپ برای ضرب‌المثل دوم است؛ در کدام گزینه در ضرب‌المثل‌های مورد نظر تعداد حروف سمت راست بیش‌تر از سمت چپ است؟

- ۲۴) تنبیل نرو به سایه، سایه خودش می‌آیه.   تهی پای رفتن به از کفش تنگ.
۱) ی	○	۲) ن	○
۳) س	○	۴) ا	○

۲۵) داشتم داشتم حساب نیست، دارم دارم حساب است.

از هر دست بدهی، از همان دست هم می‌گیری.

- ۱) ب د م ه
- ۲) م ت ز

بر اساس متن به پرسش‌های بعدی پاسخ دهید.

ایرانیان در دوران باستان، مراسم و جشن‌های بسیاری داشته‌اند و هر ماه جشنی برپا می‌کردند، در تقویم باستانی ایران، تمامی سی روز ماه نام‌های خاصی داشتند و در همه‌ی ماه‌ها، نام روزی از ماه که با نام خود ماه مطابقت داشت، مبارک بود و آن روز جشن گرفته می‌شد. در این میان سه جشن نوروز، مهرگان و سده از بزرگ‌ترین جشن‌های ملی به شمار می‌رفتند.

مهرگان، که بعد از نوروز دومین جشن مهم ایرانیان بود هر ساله در ابتدای پاییز برگزار می‌شد. در واقع در تقویم اوستایی، سال به دو فصل تابستان بزرگ و زمستان بزرگ تقسیم می‌شد که نوروز جشن آغاز فصل تابستان بزرگ و شروع گرما و مهرگان، جشن آغاز زمستان بزرگ و شروع سرما به شمار می‌رفته است. مهرگان به دو جشن تقسیم می‌شد: مهرگان کوچک که در شانزده مهر برگزار می‌شد و متعلق به خواص بود و مهرگان بزرگ که در بیست و یک مهر برای عوام برگزار می‌شد.

۲۶) کدام یک از گزینه‌های زیر درست است؟

- ۱) جشن‌های مهرگان برای تمام مردم برگزار می‌شد.
- ۲) در ایران باستان نام روزی از ماه که با نام ماه مطابقت داشت، جشن گرفته می‌شد.
- ۳) تقسیم‌بندی فصل‌ها از زمان ایران باستان به همین شکل است.
- ۴) جشن مهرگان، مهم‌ترین جشن ایران باستان به شمار می‌رفت.

۲۷) علت برگزاری جشن مهرگان در دوران باستان چیست؟

- ۱) خروج تابستان و ورود به سرما
- ۲) تطابق نام ماه و سال
- ۳) شادی دل مردم و عوام
- ۴) آغاز زمستان بزرگ و شروع سرما

۲۸) کدام گزینه عنوان مناسب‌تری برای موضوع این متن است؟

- ۱) جشن‌های بزرگ ملی
- ۲) مهرگان کوچک
- ۳) تقسیم فصل‌ها
- ۴) تقویم ایران باستان

پاسخنامه تشریحی

۱) آرش کمانگیر و رستم و سهراب افسانه است. (۱) (۲) (۳) (۴)

۲) دو نوع آرایش در نشستن این ۴ نفر می‌توان گفت که هر دو تمام شرایط مسئله را دارند. (۱) (۲) (۳) (۴)

حسین / مهدی / رضا / علی / حمید

مهدی / حسین / رضا / علی / حمید

که هم مهدی می‌تواند نفر اول سمت راست باشد، هم حسین، پس نمی‌توان با این معلومات به یک نفر رسید.

۳) با جابه‌جایی حروف نام استان گیلان به‌وجود می‌آید. (۱) (۲) (۳) (۴)

۴) با حروف بهم ریخته‌ی این کلمه «قمری» ساخته می‌شود که یک نوع پرنده است. (۱) (۲) (۳) (۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) یوزپلنگ

۳) کوسه

۴) میمون

۵) جمله‌ی صورت سؤال و مفهوم ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» این است که پشیمانی بعد از انجام کار فایده‌ای ندارد و باید از ابتدا تمام عواقب کار را سنجید، اما

گزینه‌ی «۲» به پرهیز تندخویی اشاره دارد.

۶) با توجه به دو حرف آخر هر کلمه، کلمه بعد را می‌یابیم. پس باید کلمه‌ای را انتخاب کنیم که با «گ» ن شروع شود. (۱) (۲) (۳) (۴)

(۱) (۲) (۳) (۴) (۷)

(۱) (۲) (۳) (۴) (۸)

۹) دقت کنید که هر سه واژه داده شده نام شهر هستند و باید قوچان که نام شهر است را انتخاب کنید. (۱) (۲) (۳) (۴)

۱۰) سایر ابیات به دوری جستن از «حب مال» و «قناعت» پرداخته‌اند. اما گزینه‌ی «۳» به مقدر بودن روزی هر فرد، اشاره دارد. (۱) (۲) (۳) (۴)

۱۱) حرف «د» در ضرب‌المثل اول، ۲ بار آمده و حرف «س» در ضرب‌المثل دوم ۳ بار آمده است. (۱) (۲) (۳) (۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: حرف «س» در ضرب‌المثل اول، ۴ بار آمده و حرف «ل» در ضرب‌المثل دوم ۳ بار آمده است.

گزینه‌ی «۳»: هر کدام ۲ بار آمده‌اند.

گزینه‌ی «۴»: حرف «ت» در ضرب‌المثل اول، ۳ بار آمده و حرف «د» در ضرب‌المثل دوم ۲ بار آمده است.

۱۲) حرف «ی» در ضرب‌المثل اول، ۲ بار آمده و حرف «ه» در ضرب‌المثل دوم ۳ بار آمده است. (۱) (۲) (۳) (۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: حرف «ش» در ضرب‌المثل اول، ۴ بار آمده و حرف «ن» در ضرب‌المثل دوم ۳ بار آمده است.

گزینه‌ی «۲»: هر کدام ۳ بار آمده‌اند.

گزینه‌ی «۳»: حرف «ب» در ضرب‌المثل اول، ۴ بار آمده و حرف «ا» در ضرب‌المثل دوم ۳ بار آمده است.

۱۳) گزینه‌ی «۳» به کمک کردن به دیگران اشاره دارد در حالی که سایر ابیات و صورت سؤال به قناعت اشاره می‌کند. (۱) (۲) (۳) (۴)

(۱) (۲) (۳) (۴) (۱۴)

ز خاک آفریدند، آتش مباح (مسلمان)

حریص و جهان‌سوز و سرکش مباح

حرف «ل» در بیت دیده نمی‌شود.

۱۵) عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۲» هر دو تشویق به انجام عمل نیک و کار خوب می‌کنند. (۱) (۲) (۳) (۴)

۱۶) در روزهای قبل از عید نوروز، یعنی در روزهای آخر زمستان به علت خرید بیش‌تر مردم با کمبود کالا مواجه می‌شویم. پس هر چه از اسفند به سمت فروردین

می‌رویم، کمبود کالاها بیش‌تر می‌شود.

۱۷) در بیت صورت سؤال، شاعر در عبارت «گل بخندید» به یک شیء (گل) یک رفتار انسانی (خندیدن) را نسبت داده است. (۱) (۲) (۳) (۴)

۱۸) کلمه‌ی پنج حرفی به معنای «شکار یا حیوانی که شکار کنند»: نخجیر (۱) (۲) (۳) (۴)

بررسی حروف مشترک کلمات:

هجوم: ۱ حرف (ج) / مراجعه: ۲ حرف (ر،ج) / مجروح: ۲ حرف (ر،ج) / مهاجرت: ۲ حرف (ر،ج)

سبزه‌زاران، رفته رفته زرد گشت

باد سرد، آرام بر صحرا گذشت

زرد شد آن چتر شاداب قشنگ

تک درخت نارون، شد رنگ رنگ

رشته‌های بیدئ از هم گسیخت

برگ برگ گل به رقص باد ریخت

باغ و بستان، ناگهان د خواب شد

چشمه کم کم خشک شد، بی آب شد

کرد کوته، شاخه‌ی پیچان تاک

کرد دهقان، دانه‌ها در زیر خاک

چشمه جوشد، آب می‌افتد به راه
چشمه جوشد، آب می‌افتد به راه
سبز گردد، شاخساران کهن
پُر کند بوی خوش گل، باغ را
باز می‌سازد در اینجا آشیان
چشمه جوشد، آب می‌افتد به راه

فصل پاییز و زمستان می‌روید گیاه
از زمین خشک، می‌روید گیاه
برگ نو آزد، درخت نارون
گل بخندد، بر سر بوته‌ها
باز می‌آید، پرستو، نغمه‌خوان
از زمین خشک، می‌روید گیاه

۱۹ حرف شروع: گ

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ز

گزینه ۲: ک

گزینه ۳: ف

۲۰ حرف «ح» که در این بیت آمده است، در هیچ‌کدام از ابیات دیگر دیده نمی‌شود.

۲۱ در هر کدام از این دو بیت، حرف «د» چهار بار به کار رفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بیت اول: ۳ بار / بیت دوم: ۵ بار

گزینه ۲: بیت سوم: ۲ بار / بیت ششم: ۳ بار

گزینه ۴: بیت پنجم: ۵ بار / بیت دهم: ۳ بار

۲۲ چهاردهمین حرف بیت سوم: ب

حرف شروع مصراع دوم بیت دهم: ب

۲۳ حروفی که بیشتر از دو بار آمده است: ای، ن، ر، د، ه، ک

۲۴ حرف «ی» در ضرب‌المثل اول، ۴ بار آمده و حرف «ه» در ضرب‌المثل دوم ۲ بار آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: هر کدام ۲ بار آمده‌اند.

گزینه ۳: هر کدام ۲ بار آمده‌اند.

گزینه ۴: هر کدام ۳ بار آمده‌اند.

۲۵ حرف «ت» در ضرب‌المثل اول، ۴ بار آمده و حرف «ز» در ضرب‌المثل دوم ۲ بار آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: حرف «ب» در ضرب‌المثل اول، ۲ بار آمده و حرف «د» در ضرب‌المثل دوم ۳ بار آمده است.

گزینه ۲: هر کدام ۴ بار آمده‌اند.

گزینه ۳: حرف «ش» در ضرب‌المثل اول، ۲ بار آمده و حرف «م» در ضرب‌المثل دوم ۳ بار آمده است.

۲۶ در ایران باستان هر روز از ماه نامی داشت و وقتی نام روز و ماه یکی می‌شد، آن روز مبارک بود و جشن می‌گرفتند.

۲۷ در جشن مهرگان به دلیل آغاز زمستان بزرگ و شروع سرما مردم به شادی می‌پرداختند و آن را جشن می‌گرفتند.

۲۸ این موضوع کلی است و به هر دو قسمت متن مربوط می‌شود. سایر گزینه‌ها پیام کاملی از محتوای متن ارائه نمی‌دهند.

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴

۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴

۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴

۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴